

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

تتبع و نگارش :

امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان
ومسؤل مرکز فرهنگی د حق لاره- جرمنی

حکم بوسه کردن در روزه

خواننده محترم !

هدف واقعی روزه همان طوریکه قرآن بیان داشت است متقی شدن انسان است . « **لعلکم تتقون** » تقوی گوهر اخلاق است ، که از محبت الهی ، از ایمان به الله (ج) درك صفات رحمت ، کرم ، فضل و خوف پروردگار بوجود می آید.

مفسران و علماء در تعریف و توصیف روزه حقیقی میفرمایند : روزه حقیقی روزه ای است که انسان با تمام احساس و با شعور کامل به ادا ی آن اقدام نماید. و از تمام مکروهاتی که روزه را بی روح و بی مفهوم می سازد از آن جدا جلو گیری بعمل آرد.

پیامبر اسلام میفرماید : « وقتی که انسان روزه می گیرد لازم است که گوش ها ، چشم ها ، زبان ، دست ها و تمام اعضای بدن خود را از کار های ناپسندیده باز دارد . » ولی با آنهم زندگی زن شوهری زندگی است که توجه به آن نیز مهم و اساسی میباشد . در نزد بسیاری از روزه داران سؤال مطرح میشود که آیا بوسه کردن روزه را باطل می سازد یا خیر .؟

قابل یاد آوری میدانم که بوسه را نباید ساده پنداشت بخصوص در ماه مبارک رمضان ، بوسه مفهوم عمیقی دارد که توضیح بیانش خیلی ساده هم نمی باشد .

با آنهم در جواب این سؤال باید به سنن پیامبر صلی الله علیه وسلم مراجعه کرد . در حدیثی مبارکی از ام سلمه رضی الله عنه روایت شده است : « **أن النبی (ص) کان یقبل وهو صائم** » «پیامبر صلی الله علیه وسلم بوسه میکرد درحالیکه روزه می بود» متفق علیه .

از عایشه (رض) روایت شده است که : «**کان رسول الله (ص) یقبل وهو صائم و یبایشر وهو صائم و لکنه کان املکم لاریه**» «پیامبر اسلام (ص) می بوسید در حالیکه روزه می بود و مباشره میکرد در حالیکه روزه می بود اما بود مالک ترین شما حاجت خود را .

(فتح الباری : ۴/۱۴۹/۱۹۲۷) ، (صحیح مسلم : ۱۱۰۶ - ۶۵ - ۲/۷۷۱)

در مورد این که بوسه روزه را باطل نمی سازد ، هیچگونه اختلافی بین فقها نمی باشد . ولی اگر این بوسه ، هدف و مقصود روزه را برای روزه دار متزلزل سازد فقها نظریات بخصوصی خود را دارد . که توجه شما را به حدیث متبرکه که از ابی هریره (رض) روایت گردیده است جلب مینمایم :

ابی هریره (رض) فرموده است : « **أن رجلاً سأل النبی (ص) من المباشرة للسانم فرخص له و آتاه آخرقنها عنها ، فإا لذي رخص له شیخ وإذا الذی نهاه شاب** » (مردی پرسید از پیامبر صلی الله علیه وسلم از مباشرت روزه دار پس رخصت داد او را و آمد مرد دیگری پس منع کرد او را از آن . پس کسیکه رخصت داد او را پیر بود و کس که منع کرد او را جوان بود .) (ابو داوود)

فقها میگویند برای کسیکه پیامبر صلی علیه وسلم بوسه را جایز دانسته، آن شخص، شخص پیر بود و برای آن کسیکه آنرا از بوسه نهی فرمود آن شخص، شخص جوان بود. بادر نظر داشت همین تعبیرها از حدیث متبرکه برخی از فقها بوسه را برای پیرها جواز شمرده و برای جوانان و یاساکساتیکه قدرت اداره خود را ندارند جایز نه شمرده اند.

اما در مورد ملاعبه با همسر هنگام روزه، در صورتیکه جماع و یا انزال منی صورت نگیرد اشکالی ندارد، طوریکه در حدیث متبرکه از عایشه رضی الله عنها روایت شده است که گفت: « پیامبر صلی الله علیه و سلم هنگام روزه (زنش) را بوسه میداد و ملاعبه میکرد» (صحیح بخاری ۱۹۲۷ و صحیح مسلم ۱۱۰۶)، لذا ملاعبه بین زوجین هنگام روزه جایز است ولی بشرطی که زوجین متأكد باشند که این ملاعبه شان به جماع منجر نشود و یا منی انزال نشود وگرنه اگر شخص روزه دار در برابر شهوت ضعیف باشند این امر برای آنها جایز نیست و باید از این نوع ملاعبه ها جداً جلوگیری نمایند، زیرا ممکن است منی انزال شود و روزه شان باطل شود و یا این ملاعبه ها به جماع منجر شود که در نتیجه کفاره روزه دو ماه پی در پی بر آنها واجب میگردد.

ابن قدامه در کتاب «المغنی» گفته است: کسی که: زن خویش را بوسه میکند از سه حالت خارج نیست:

- ۱- منی انزال نشود، که در اینصورت بدون خلاف اهل علم روزه باطل نمیشود.
- ۲- منی انزال شود، که در اینصورت بدون خلاف اهل علم روزه باطل میشود.
- ۳- مذی خارج شود، که نزد امام احمد بن حنبل و امام مالک روزه باطل میشود و نزد امام ابو حنیفه و امام شافعی و حسن و شعبی و اوزاعی روزه باطل نمیشود زیرا در خروج مذی غسل واجب نیست، و این قول (یعنی عدم بطلان روزه هنگام خروج مذی) راجح میباشد.

و ابن تیمیه نیز قول عدم بطلان روزه هنگام خروج مذی را ترجیح میداند و میگوید هیچ دلیلی از شریعت بر بطلان روزه هنگام خروج مذی وجود ندارد و در شرع برای باطل شمردن روزه نیاز به دلیل است ولی دلیلی نیست.

نتیجه کلی:

بوسه برای روزه دار خواه جوان باشد یا پیر مباح است، و فرقی میان بوسیدن رخسار، دهن، لمس توسط دست و معانقه وجود ندارد البته این اباحت برای کسانی میباشد که میتوانند خود را اداره کنند. اما اشخاصی که میدانند بدین ترتیب شهوتش به حرکت در آمده یا خوف جماع یا انزال وجود داشته باشد، طوریکه احناف و شوافع هر دو در مورد متفق القول اند اینکار برای روزه دار مکروه است. باید بدانیم که شب دراز بوده و مسلمانان در روزه رمضان مانند سایر ایام در عمل مداوم میباشد، و احتمال اینکه همچو کار منجر به انزال و وقوع آنچه که در شریعت مکروه است نگردد بهتر خواهد بود، در ماه مبارک رمضان اصلاً دست به چنین کاری نزنند.

استنتاج فقهی:

با همسر خود یکجا خوابیدن، ملاعبه کردن و بوسه و کنار آمدن، تا زمانیکه خطر انزال منی و یا وقوع جماع نباشد، همه درست است. (ولی اگر به بوسه کردن و یا لمس و یا جماع در غیر فرج و دبر انزال گردد، روزه اش فاسد گردیده، بر آن قضا و واجب میشود، نه کفاره.)

پایان

نام مقاله: حکم بوسه کردن در روزه

تتبع و نگارش: امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »

مدیر مرکز مطالعات ستراتژیکی افغان و

مسئول مرکز فرهنگی دحق لاره - جرمنی

ادرس ارتباطی: بریبننا لیک: